

**ΧΩΡΙΚΟΣ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ -ΔΗΜΟΣΙΟΙ
ΧΩΡΟΙ
ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟ ΠΡΑΣΙΝΟ- ΠΡΟΤΑΣΗ ΔΕΙΚΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΕΞΥΠΝΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΠΟΛΗ**

**ΕΙΡΗΝΗ ΦΡΕΖΑΔΟΥ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ-ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ Dipl.ing Arch.
TH Darmstadt
ΧΩΡΟΤΑΚΤΗΣ-ΠΟΛΕΟΔΟΜΟΣ ETH Zürich**

1.ΑΣΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΧΩΡΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

- έλλειψη μακρόχρονης οπτικής-εθισμός στην συνεχή κοινωνικοπολιτική ασυνέχεια
- έλλειψη κουλτούρας συντονισμού και συνεργασίας μεταξύ των φορέων
- σχεδιασμός εστιάζει στην παραγωγή τελικών προϊόντων (σχέδια) και όχι στην συνεχή διαδικασία(process) δημιουργικής επίλυσης συγκρούσεων
- έλλειψη μεθοδολογικών εργαλείων σχεδιασμού και υλοποίησης των στόχων (*informal planning procedures*)
- **ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ :ΕΛΛΕΙΨΗ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑΣ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ (INTEGRAL PLANNING)**

2.ΧΩΡΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

- Αστική εξάπλωση (*urban sprawl*), συνεπαγόμενη σπατάλη φυσικών πόρων, καταστροφή του τοπίου, περιαστικού πράσινου, αδόμητων εκτάσεων (*greenfielddevelopment- extensive use*)
- Κοινωνική, οικονομική και περιβαλλοντική υποβάθμιση των ιστορικών και εμπορικών αστικών κέντρων των πόλεων
- Έλλειψη ενός λειτουργικού συστήματος συνδυασμένων αστικών μεταφορών

3. ΣΤΟΧΟΙ

- Αναστροφή της τάσης αστικής εξάπλωσης (*urban sprawl*), Περιορισμός των επεκτάσεων σχεδίων πόλεων (Stop Greenfielddevelopment - extensive use)
- Εντατικοποίηση της χρήσης του υφιστάμενου αστικού χώρου (Innerdevelopment due to intensive use),
- Αξιοποίηση των ελεύθερων αδόμητων εκτάσεων και των κενών και εγκαταλελειμμένων κτιρίων εντός του αστικού ιστού
- Δημιουργία ενός σύγχρονου λειτουργικού και αξιόπιστου συστήματος συνδυασμένων μεταφορών .

4.ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΧΩΡΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

- Ελλειψη συνολικής πολιτικής για το αστικό πράσινο
- Ποσοτική ανεπάρκεια Δ.Χ. και αστικού πρασίνου
 - Αθήνα :2,55 μ² αστικού πρασίνου /κάτοικο
 - Πειραιάς :1 μ² αστικού πρασίνου /κάτοικο
 - Ζυρίχη :35 μ² αστικού πρασίνου / κάτοικο
 - Άμστερνταμ : 27μ² αστικού πρασίνου /κάτοικο
 - Βερολίνο :13 μ² αστικού πρασίνου /κάτοικο
 - Ευρωπαϊκός μέσος όρος : 7μ² αστ.
πρασίνου/κάτοικο

5.ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΧΩΡΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΗ

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

- Έλλειψη πράσινου δικτύου που συνδέει δημόσιους χώρους, αρχαιολογικούς χώρους και σημαντικά δημόσια κτίρια μεταξύ τους.
- Ανισοβαρής (ποσοτικά και ποιοτικά) κατανομή των ΔΧ στον αστικό ιστό
- Ανεπαρκής διαβάθμιση των Δ.Χ. στον ευρύτερο αστικό ιστό (κλίμακα μητροπολιτική, αστική, γειτονιάς)
- Έλλειψη καταγραφής του συνόλου των υφιστάμενων δημόσιων χώρων, ελεύθερων αδόμητων εκτάσεων και χώρων πρασίνου

6.ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΧΩΡΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΗ

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

- **Εγκαταλελειμμένα κτίρια και αδόμητες εκτάσεις μέσα στον αστικό ιστό**
- **Προβληματικά έως ανύπαρκτα πεζοδρόμια**
- **Ποιοτικά υποβαθμισμένοι Δ.Χ. (ακατάλληλα -θερμά -υλικά ανεπαρκής φύτευση ,ακαλαίσθητος αστικός εξοπλισμός, έλλειψη προστασίας από θόρυβο και ηλιακή ακτινοβολία, δυσχερής πρόσβαση και εξυπηρέτηση ΑΜΕΑ**
- **Ιδιωτικοποίηση του Δ.Χ.**
 - παράνομη η παρανόμως νομιμοποιημένη κατάληψη του Δ.Χ. από ιδιωτικές επιχειρήσεις

7.ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΧΩΡΟΙ -ΣΤΟΧΟΙ

- Σταδιακή βελτίωση του ποσοτικού δείκτη με στόχο :από 1-2,5 μ2 /κάτοικο σήμερα, σε μελλοντικά 7-10 μ2 /κάτοικο, μέσω της δημιουργίας νέων και της αξιοποίησης των υφιστάμενων ΔΧ.
- Αξιολόγηση της συνεργασίας των αρμόδιων φορέων με στόχο την δημιουργία συνολικής πολιτικής για το αστικό πράσινο μέσω της εφαρμογής των αρχών του ολοκληρωμένου σχεδιασμού
- Δημιουργία πράσινου δικτύου Δ.Χ. ,σύνδεση με τον αστικό ιστό, προσβασιμότητα ,σύνδεση των ΔΧ μεταξύ τους αλλά και με Δημόσια κτίρια και Αρχαιολογικούς χώρους
- Βελτίωση της κατανομής και διάρθρωσης των Δ.Χ. στον αστικό ιστό. Είναι σημαντική η διαβάθμιση τους σε όλες τις κλίμακες ανάλογα με την θέση και την σημασία τους στον ευρύτερο αστικό ιστό : μεγάλα μητροπολιτικά πάρκα που απευθύνονται στο σύνολο των πολιτών, αστικές πλατείες και πεζόδρομοι, μικρά πάρκα (rocket parks) και πλατείες γειτονιάς

8.ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΧΩΡΟΙ -ΣΤΟΧΟΙ

- Εισαγωγή των βιοκλιματικών παραμέτρων στο σχεδιασμό των Δ.Χ. :επιλογή υλικών, (ψυχρά υλικά), συστημάτων διαχείρισης νερού(water management),έξυπνου εξοπλισμού (εφαρμογή ΑΠΕ), καθορισμός- με διαφοροποίηση ανά κατηγορία Δ.Χ.- ελάχιστου ποσοστού φύτευσης υψηλών(δένδρα) και χαμηλών στοιχείων φύτευσης, εντοπιότητα φυτών και δένδρων(άνυδρα), ροή αερίων μαζών.
- Αξιολόγηση του ποσοστού επιφάνειας αναξιοποίητων εκτάσεων και αριθμού εγκαταλελειμμένων κτιρίων με δυνατότητες αξιοποίησης τους ως Δ.Χ.
- Αξιολόγηση υφιστάμενου νομικού πλαισίου και οδηγίες για προσθήκη νέων διατάξεων
- Αξιολόγηση διαδικασιών ελέγχου και χρόνιας διαχείρισης του Δ.Χ.

9.ΠΡΟΤΑΣΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΠΟΣΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΠΟΙΟΤΙΚΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ –ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΧΩΡΟΙ

- **ΚΥΡΙΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ**
- Τετραγωνικά μέτρα δημόσιου χώρου ανά κάτοικο
- Ποσοστό αναξιοποίητων- αδόμητων εκτάσεων/επιφάνεια πόλης
- Αριθμός Κενών και εγκαταλελειμμένων κτιρίων
- Πυκνότητα και μήκος πράσινου δικτύου(διαβάθμιση κλίμακας και κατανομή Δ.Χ. στον αστικό ιστό)
- Μήκος πεζοδρομίων ικανού πλάτους χωρίς εμπόδια
- Μήκος Ποδηλατοδρόμων ικανού πλάτους χωρίς εμπόδια και αλλαγές επιπέδων
- Διαλειτουργικότητα δικτύου πεζών-ποδηλάτων με δίκτυα ΜΜΜ

10.ΠΡΟΤΑΣΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΠΟΣΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΠΟΙΟΤΙΚΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ –ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΧΩΡΟΙ

ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΕΣ ΔΕΙΚΤΕΣ

- Διαβάθμιση κλίμακας και είδους Δ.Χ (πάρκα- πλατείες μητροπολιτικής εμβέλειας, αστικά πάρκα και πλατείες, Δ.Χ. γειτονιάς, πράσινοι ακάλυπτοι Ο.Τ. και κατανομή τους στον αστικό ιστό)
- Ποσοστό επιφανειών φύτευσης (υψηλή και χαμηλή φύτευση) /σκληρές επιφάνειες στους Δ.Χ.
- Ποσοστό Ενδημικών φυτών/Συνόλου της φύτευσης
- Εφαρμογή βιοκλιματικών παραμέτρων στους Δ.Χ. (χρήση Α.Π.Ε., ανακύκλωση νερού-water management ,επιλογή ψυχρών υλικών)
- Ποιότητα αστικού εξοπλισμού (αισθητικά, λειτουργικά χαρακτηριστικά, επιλογή υλικών) και αριθμός έργων τέχνης στον Δ.Χ.
- Ετήσια αύξηση επιφανειών πεζοδρομίων
- Ποσοστό συνένωσης ιδιωτικών ακάλυπτων χώρων/πρασίνου για κοινή χρήση

11.ΠΡΟΤΑΣΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΠΟΣΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΠΟΙΟΤΙΚΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ - ΧΩΡΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

ΚΥΡΙΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

- Ποσοστό επιφάνειας επεκτάσεως σχεδίου πόλης/ επιφάνεια πόλης (αρνητικός δείκτης)
- Ποσοστό των χωρικών και πολεοδομικών μελετών οι οποίες εκπονούνται με συνεργασία όλων των αρμόδιων φορέων/ συνολικού όγκου μελετών(συντονισμός και συνεργασία φορέων)
- Εφαρμογή των αρχών του ολοκληρωμένου σχεδιασμού
- Χρόνος υλοποίησης των χωρικών και πολεοδομικών μελετών(αποτελεσματικότητα φορέων)

12. ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ

ΣΤΟΧΩΝ

- δημιουργία συνολικής πολιτικής για τον Δ.Χ. και το αστικό πράσινο
- εκπαίδευση φορέων στις αρχές του ολοκληρωμένου σχεδιασμού (συνεργασία φορέων)
- δημιουργία νομοθετικών και χρηματοδοτικών εργαλείων για την καταγραφή, προστασία και ανάδειξη των υφιστάμενων -αλλά και την δημιουργία νέων Δ.Χ. (Δημιουργία Πράσινου Ταμείου)
- συνεργασία με κοινωνικούς φορείς
- **ΑΛΛΑΓΗ ΝΟΗΤΙΚΟΥ ΧΑΡΤΗ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΩΝ (change of mental map)**

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ

